

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 13 grudnia 2018 r.

WK-I.431.4.22.2018

(WK-I.431.1.38.2018)

**Pani
Jolanta Gonta
Starosta Sochaczewski
Starostwo Powiatowe w Sochaczewie
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 65
96-500 Sochaczew**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie² Roman Trzcieliński – starszy inspektor wojewódzki, Andrzej Nieszporek, Grzegorz Chmielewski oraz Rafał Słowiński – inspektorzy wojewódzcy w Oddziale Kontroli Finansowej i Jednostek Samorządu Terytorialnego Wydziału Kontroli przeprowadzili kontrolę w Starostwie Powiatowym w Sochaczewie, z siedzibą przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 65.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań w zakresie:

- wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania ww. uprawnień – w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 kwietnia 2018 r.,
- przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 października 2016 r. do 31 marca 2018 r.,
- prawidłowości wykorzystania dotacji otrzymanej w 2017 r. w rozdziale 75515 na zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

¹Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

²Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.).

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 13 listopada 2018 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Wydawanie i zatrzymywanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami a także cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami

W poddanym kontroli okresie wydano 3790 decyzji w sprawie wydania prawa jazdy, 4 pozwolenia na kierowanie tramwajem, jedną decyzję o odmowie wydania prawa jazdy, 402 decyzje w zakresie zatrzymania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, 248 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, 162 decyzje w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami, 170 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie, 49 decyzji w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego, 214 decyzji w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, 122 decyzje w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, 22 decyzje w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz 27 decyzji w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.

Badaniu poddano 40 spraw o wydanie prawa jazdy oraz 40 wygenerowanych profili³ w ww. zakresie, 4 pozwolenia na kierowanie tramwajem, jedną decyzję o odmowie wydania prawa jazdy⁴, 6 decyzji w zakresie zatrzymania prawa jazdy⁵, 6 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami⁶, 9 decyzji w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami⁷, 6 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie⁸, 12 decyzji w sprawie skierowania na kontrolne

³ Dotyczy numeru karty kierowcy: 00253/18, 00057/18, 00119/17, 00108/17, 00165/17, 00150/18, 00192/18, 00302/18, 00333/17, 00402/17, 00515/17, 00591/17, 01238/17, 01168/17, 01157/17, 01254/17, 01176/17, 01268/17, 00969/17, 01064/17, 01004/17, 00959/17, 00972/17, 00785/17, 00821/17, 00748/17, 00668/17, 00269/18, 00551/17, 00621/17, 01023/17, 01090/17, 00583/17, 00537/17, 00290/18, 00690/17, 00852/17, 00632/17, 00077/18, 00383/18.

⁴ Decyzja oznaczona KT-P.5431.1.1.8.2018.IB.

⁵ Decyzje oznaczone: KT-P.5431.299.1.1.2017.IB, KT-P.5431.169.1.1.2017.KZ, KT-P.5431.209.1.1.2017.KZ, KT-P.5431.23.1.1.2018.KZ, KT-P.5431.237.1.1.2017.KZ, KT-P.5431.22.1.1.2017.IB.

⁶ Dotyczy spraw oznaczonych: KT-P.5431.504.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.610.2.2.2016.IB, KT-P.5431.36.1.4.2017.IB, KT-P.5431.519.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.736.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.388.1.4.2017.IB.

⁷ Dotyczy spraw oznaczonych: KT-P.5430.107.1.4.2017.IB, KT-P.5430.86.1.4.2017.IB, KT-P.5430.123.1.4.2017.IB, KT-P.5430.55.1.4.2017.IB, KT-P.5430.20.1.4.2018.IB, KT-P.5430.80.1.4.2017.IB., KT-P.5430.100.1.4.2017.IB, KT-P.5430.18.1.4.2018, KT-P.5430.112.1.4.2017.IB.

⁸ Dotyczy spraw oznaczonych: KT-P.5431.737.2.2017.KZ, KT-P.5431.520.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.86.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.837.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.481.2.2.2017.IB, KT-P.5431.49.2.2.2018.IB.

sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego⁹, 6 decyzji w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu¹⁰, 6 decyzji w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii¹¹, 5 decyzji na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz 5 decyzji w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹².

Pracownicy wykonujący zadania związane z wydawaniem praw jazdy oraz obsługą systemu teleinformatycznego, zgodnie z wymogami zawartymi w § 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami¹³ zostali przeszkoleni w zakresie wykonywania ww. zadań co potwierdzają m.in. certyfikaty z odbytych szkoleń.

Starosta Sochaczewski generował profil osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami w terminie i przypadkach określonych w § 5 ww. rozporządzenia. Organ w celu wygenerowania profilu kandydata na kierowcę rejestrował wniosek o wydanie prawa jazdy w systemie teleinformatycznym po uprzednio przeprowadzonej weryfikacji złożonych dokumentów zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia. Stwierdzono jeden przypadek negatywnej weryfikacji wniosku o wydanie prawa jazdy, skutkujący zgodnie z § 6 ust. 3 ww. rozporządzenia odmową wydania prawa jazdy przez Starostę.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami składane były na formularzu określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami:

Wszystkie decyzje sporządzone na podstawie ustawy o kierujących pojazdami¹⁴ wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu, przez upoważnione osoby w terminie określonym w art. 35 kpa¹⁵. Uprawnienia do kierowania pojazdami, zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz pozwolenia na kierowanie tramwajem zostały wydane

⁹ Dotyczy spraw oznaczonych: KT-P.5431.217.2.2.2017.IB, KT-P.5431.123.2.2.2017.IB, KT-P.5431.15.1.9.2017.IB, KT-P.5431.548.2.2.2017.KZ, KT-P.5431.183.2.2.2017.IB, KT-P.5431.691.2.2.2017.IB, KT-P.5431.835.2.2.2017.IB, KT-P.5431.1.1.1.9.2018.IB, KT-P.5431.455.2.2.2017.IB, KT-P.5431.769.2.2.2016.IB, KT-P.5431.867.2.2.2017.IB, KT-P.5431.17.1.9.2017.IB.

¹⁰Decyzje oznaczone: KT-P. 5431.2.1.6.2018. KZ, KT-P. 5431.271.1.10.2017. KZ, KT-P.5431.203.1.10.2017.KZ, KT-P. 5431.49.1.10.2017. KZ, KT-P. 5431.39.1.10.2017. IB, KT-P. 5431.20.1.10.2018. IB,

¹¹Decyzje oznaczone: KT-P.5431.2.1.12.2018.KZ, KT-P.5431.98.1.12.2017.KZ, KT-P.5431.68.1.12.2017.KZ, KT-P.5431.78.1.12.2017.KZ, KT-P.5431.61.1.12.2017.KZ, KT-P.5431.41.1.12.2017.KZ.

¹²Decyzje oznaczone numerem: 54/2017, 1/2017, 31/2017, 48/2017, 6/2018, 29/2017, 50/2017, 11/2017, 60/2017, 61/2017.

¹³Rozporządzenie z dnia 24 lutego 2016 r. Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 231 ze zm.).

¹⁴Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978 ze zm.).

¹⁵Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.).

na czas oznaczony zgodnie z art. 13, 16 i art. 109 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami. Zrealizowany został obowiązek pobierania opłaty za wydanie, przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami, zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz pozwoleń na kierowanie tramwajem. Akta ewidencyjne kierowców przechowywane były zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań wybranych przepisów kpa, poprzez niezamieszczenie w pouczeniach do 6 decyzji¹⁶ informacji o tym, że zgodnie z art. 127a strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania, a także o skutkach skorzystania z tego uprawnienia.
2. W przypadku wniosku¹⁷ o wydanie prawa jazdy wnioskodawca nie zaznaczył w części C wniosku o jakie uprawnienie się ubiega.
3. W przypadku wniosku¹⁸ o wydanie prawa jazdy wnioskodawca nie zaznaczył w części C pkt 1 wniosku jakie załączniki dołączył do wniosku. Ponadto przedmiotowy wniosek nie zawierał numeru i daty wydania orzeczenia lekarskiego.
4. W przypadku wniosków¹⁹ o wydanie prawa jazdy wnioskodawca nie wskazał numeru i daty wydania orzeczenia lekarskiego.
5. W przypadku wniosku²⁰ o wydanie prawa jazdy wnioskodawca nie dokonał prawidłowego zaznaczenia w części G wniosku, dotyczącej oświadczenia o miejscu zamieszkania.
6. We wszystkich poddanych badaniu decyzjach o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami w części H nie umieszczono daty przy podpisie i pieczęci organu wydającego. Ponadto przy podpisie osoby odbierającej prawo jazdy brak było podpisu i pieczęci organu wydającego ww. dokument. Działaniem takim naruszono wymogi określone we wzorze formularza wniosku i decyzji o wydaniu prawa jazdy stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

¹⁶Decyzje oznaczone numerem: 48/2017, 50/2017, 54/2017, 60/2017, 61/2017, 6/2018.

¹⁷Nr karty kierowcy 01176/17.

¹⁸Nr karty kierowcy 001c92/18.

¹⁹Nr karty kierowcy 00302/18 oraz 00591/17.

²⁰Nr karty kierowcy 00591/17.

Ponadto w czasie trwania czynności kontrolnych ustalono:

- nieprzestrzeganie instrukcji kancelaryjnej w zakresie nadawania znaku sprawom, poprzez nadawanie odrębnych znaków sprawy dla poszczególnych czynności organu podejmowanych w trakcie prowadzenia danego postępowania administracyjnego. Ujawniono, że decyzje administracyjne nosiły inny znak sprawy niż zawiadomienia o wszczęciu postępowania poprzedzające wydanie tych decyzji, czym naruszono § 5 ust. 2 Instrukcji Kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych²¹. Zgodnie z ww. przepisem, cyt.: *„Znak sprawy jest stałą cechą rozpoznawczą całości akt danej sprawy.”*,
- wszczęcie postępowania administracyjnego i wydanie decyzji²² w sprawie skierowania na egzamin kontrolny sprawdzający kwalifikacje kierowcy w formie egzaminu państwowego, pomimo zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami, zgodnie z którym cyt.: *„Nie może być egzaminowana osoba (...) w stosunku do której wydano decyzję (...) o zatrzymaniu prawa jazdy – w okresie i zakresie obowiązywania tej decyzji.”*,
- w podstawie prawnej 5 decyzji²³ dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym przywołano niemający zastosowania art. 109 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami, zamiast art. 109 ust. 3 ww. ustawy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie: kompletności profilu osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami, zachowania właściwości rzeczowej i miejscowej organu, spełnienia przesłanek uzasadniających odmowę wydania, zatrzymania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań, o których

²¹Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

²²Dotyczy sprawy oznaczonej KT-P.5431.17.1.9.2017.IB.

²³Dotyczy decyzji o numerach: 11/2017, 29/2017, 50/2017, 60/2017, 61/2017.

mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, jak również decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, terminowości wydawania decyzji w sprawie uprawnienia do kierowania pojazdami, odmowy wydania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, jak również decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, obowiązku pobrania opłaty za wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami, przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami oraz zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, przechowywania akt ewidencyjnych kierowców oraz zachowania okresu, na jaki uprawnienie do kierowania pojazdami, zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz pozwolenie na kierowanie tramwajem może być wydane.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki niekompletnych decyzji dotyczących wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, niekompletnych wniosków złożonych przez osoby ubiegające się o wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami, wydanie decyzji zawierających nieprawidłową podstawę prawną, a także pozostałe powyżej opisane uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Sochaczewskiego (dalej Powiat) wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej²⁴ trzy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowano w dwóch lokalach pochodzącym z zasobu powiatu i gmin wchodzących w skład powiatu, tj. punkty prowadzone przez:

- a) adwokatów i radców prawnych, zlokalizowane przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 65 w Sochaczewie (2 punkty w 1 lokalu) w budynku Starostwa Powiatowego
- b) organizację pozarządową, zlokalizowany pod adresem Brochów 125 w Brochowie w budynku Urzędu Gminy Brochów.

²⁴ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030 ze zm.).

Kontroli poddano powyższe lokale wykorzystywane do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, stwierdzając, że zostały one dostosowane do wymogów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej²⁵.

W lokalu w budynku Starostwa Powiatowego dla realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczono jeden lokal, w którym funkcjonowały dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, wskutek czego pomoc prawna była udzielana od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu, tj. 8 godzin dziennie – po 4 godziny na każdy punkt.

Ponadto na terenie Powiatu działał punkt nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowany w budynku Urzędu Gminy Brochów, w którym pomocy prawnej udzielała organizacja pozarządowa od poniedziałku do piątku w wymiarze 4 godzin dziennie. Ww. punkt obsługiwała osoba, o której mowa w art. 11 ust 2 pkt 3 ww. ustawy.

Powiat realizował w 2017 r. zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wspólnie z jedną gminą, z którą w myśl art. 9 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej w 2015 r. zawarł porozumienie w sprawie zasad i trybu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Przedmiotowe porozumienie poddano kontroli stwierdzając, że zawierało one w szczególności informacje określone w art. 9 ust. 1 ww. ustawy.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie trójstronnego porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem, a Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych oraz Okręgową Radą Adwokacką w Łodzi. Powyższe porozumienie zawarto w dniu 17 listopada 2016 r.

W dniach 6 i 9 grudnia 2016 r. Starosta Sochaczewski zawarł 4 umowy z adwokatami i radcami prawnymi. Badaniu poddano wszystkie umowy ustalając, że spełniały one wymagania określone w art. 6 ust. 1 ww. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 11 ust. 1 powyższej ustawy prowadzenie jednego punktu powierzono organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego. Fundacja Honeste Vivere z siedzibą w Warszawie przy ul. Amałowicza – Tatarska 7 udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. wyłoniona została w otwartym konkursie ofert, zgodnie z art. 11 ust. 2 ww. ustawy. Starosta Sochaczewski 8 grudnia 2016 r. zawarł z wyłonioną organizacją pozarządową umowę o powierzeniu realizacji zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy

²⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 318).

prawnej na obszarze Powiatu Sochaczewskiego”, w myśl art. 15 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁶.

Starosta Sochaczewski przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie²⁷ określonym w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu za 2017 r.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach zlokalizowanych na terenie powiatu przekazywały Staroście Sochaczewskiemu karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 7 ust. 2 oraz 11 ust. 5 ww. ustawy. Badaniu poddano 50²⁸ kart nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 42²⁹ ww. oświadczenia. Karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia były kompletne i zostały złożone na formularzach określonych, odpowiednio w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz załącznikach nr 1-4 do ww. ustawy.

Informacja o lokalizacji punktów wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna została zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (dalej BIP) Starostwa Powiatu Sochaczewskiego. Powyższa informacja zawierała dane, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niepowiadomienie Wojewody Mazowieckiego o trójstronnym porozumieniu³⁰ w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Sochaczewskiego zawartym

²⁶Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.).

²⁷Informacja zbiorcza została przekazana w dniu 15 marca 2018 r.

²⁸W tym 25 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez adwokatów lub radcę prawnego oraz 25 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową.

²⁹W tym: 9 oświadczeń osób, które korzystały z pomocy społecznej, że nie wydano wobec nich decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia, 5 oświadczeń osób, które są uprawnione, jednakże wymagają niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, w związku z sytuacją kryzysową lub zdarzeniem losowym, a w związku z ww. sytuacjami nie są w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, 3 oświadczenia osób, które w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazły się w sytuacji zagrożenia lub poniosły straty oraz 25 oświadczeń uprawnionych osób, że są świadome uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej od osoby niebędącej adwokatem, radcą prawnym albo doradcą podatkowym.

³⁰Porozumienie zawarte w dniu 17 listopada 2016 r.

pomiędzy Powiatem Sochaczewskim, a Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Łodzi oraz Okręgową Radą Adwokacką w Łodzi, czym naruszono art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, który stanowi, że cyt.: „*O każdym zawartym porozumieniu (...) powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę*”.

2. W lokalu, w którym udzielana była nieodpłatna pomoc prawna zlokalizowanym w budynku starostwa w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej nie umieszczono informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, czym naruszono postanowienia § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto stwierdzono, że:

- nie zamieszczono na stronie podmiotowej BIP Urzędu Gminy Brochów wszystkich informacji, o których mowa w § 4 rozporządzenia o sposobie udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- uchwała Zarządu Powiatu z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie wyboru organizacji pozarządowej prowadzącej punkt nieodpłatnej pomocy prawnej nie zawierała wskazania wysokości przyznanych środków publicznych, czym naruszono zapis zawarty w art. 15 ust. 2h pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, udostępniono na stronie BIP urzędu informacje zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej, terminowo zawarto porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu i Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Łodzi zawierające wymagane elementy, wyłoniono organizację pozarządową w corocznym otwartym konkursie ofert. W terminie podpisano umowy z adwokatami i radcami prawnymi, które zawierały wymagane elementy. Terminowo przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. W sposób prawidłowy weryfikowano karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej pod względem kompletności. Mając natomiast na uwadze, że nie udostępniono na stronach

BIP Urzędu Gminy Brochów, w którym była udzielana nieodpłatna pomoc prawna, wszystkich informacji określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, nie poinformowano niezwłocznie Wojewody o podpisaniu zawartego trójstronnego porozumienia z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi oraz Okręgową Radą Adwokacką w Łodzi, niedostosowano lokalu do wymogów określonych w ww. rozporządzeniu oraz opisane powyżej uchybienie, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

III. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanej w 2017 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W 2017 r. Powiat na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania z zakresu administracji rządowej, na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW) dotację celową w kwocie 187 812,00 zł w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami – dotację wykorzystano w kwocie 187 800,23 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 11,77 zł zwrócona została na rachunek bankowy MUW z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych³¹.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości 187 812,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.
2. Powiat otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczył na wynagrodzenia podmiotom prowadzącym obsługę prawną w wysokości 182 165,87 zł i na koszty obsługi organizacyjno-technicznej w wysokości

³¹Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.).

5 634,36 zł – co stanowi odpowiednio – 97% i 3% otrzymanej dotacji i jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.

3. Starosta Sochaczewski w związku z realizacją zadania zleconego na świadczenie usług pomocy prawnej wypłacił kwotę ogółem 121 439,99 zł zgodnie z zawartymi trzema umowami z Kancelariami Adwokackimi oraz jedną z Kancelarią Radców Prawnych. Ponadto przekazał kwotę dotacji w wysokości 60 725,88 zł Fundacji Honeste Vivere z siedzibą w Warszawie, przy ul. Amarowicza-Tatara 7 (dalej Fundacja), zgodnie z zawartą 8 grudnia 2016 r. (na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej) umową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, a także wydał kwotę 5 634,36 zł na obsługę organizacyjno-techniczną zadania.
4. Fundacja zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. sporządziła sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego według wzoru określonego w załączniku nr 6 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r.³² Sprawozdanie przyjęte zostało 30 stycznia 2018 r. przez Powiat bez uwag.
5. Koszt porady prawnej, w przeliczeniu na jedną osobę wyniósł: udzielanej przez Kancelarie – 315,19 zł, udzielanej przez Fundację – 347,01 zł, natomiast średni koszt dla Powiatu – 325,02 zł³³.
6. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* w Powiecie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgową dochodów i wydatków, gdzie możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji gospodarczych.
7. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁴.
8. Sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości.
9. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł

³²Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r. poz. 1300).

³³Kancelarie udzieliły 391 porad, Fundacja – 175 porad, razem 566.

³⁴Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.).

zagranicznych³⁵, z wyjątkiem dotyczącym zakwalifikowania środków finansowych przekazanych na wydatki realizowane przez Fundację do § 2820 *Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom* zamiast do § 2360 *Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego*.

10. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2017 r. o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami sporządzonym przez Powiat wynikały z ewidencji księgowej wydatków.
11. Powiat osiągnął dochód z tytułu gromadzenia środków finansowych z dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym w kwocie 213,34 zł, którą przekazano na rachunek bankowy MUW 14 czerwca 2018 r. (wyciąg bankowy nr 116/2018). Jednostka nie dokonywała lokat wolnych środków z dotacji, co potwierdził Starosta Sochaczewski stosownym oświadczeniem³⁶.

W związku z powyższymi ustaleniami informuję Panią Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2017 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie pomimo uchybień**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań przepisów kpa poprzez zamieszczanie w pouczeniach wydawanych decyzji informacji, że strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania, a także o skutkach skorzystania z tego uprawnienia.
2. Weryfikacji kompletności składanych wniosków o wydanie prawa jazdy.
3. Umieszczania w decyzjach o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami daty przy podpisie i pieczęci organu wydającego uprawnienia oraz podpisu i pieczęci organu wydającego przy podpisie osoby odbierającej prawo jazdy.

³⁵Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.).

³⁶ Oświadczenie Starosty Sochaczewskiego z 13 czerwca 2018 r.

4. Zawiadamiania Wojewody Mazowieckiego o zawartych porozumieniach z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.
5. Umieszczania w lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej.
6. Ujmowania dotacji celowych przekazywanych organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego, na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, tj. w § 2360 *Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego.*

Ponadto wskazuję na konieczność:

- przestrzegania instrukcji kancelaryjnej w zakresie nadawania znaku sprawom, poprzez nadawanie odrębnych znaków sprawy dla poszczególnych czynności organu podejmowanych w trakcie prowadzenia danego postępowania administracyjnego,
- nie wydawania decyzji w sprawie skierowania na egzamin kontrolny sprawdzający kwalifikacje kierowcy w formie egzaminu państwowego, gdy zaistniała przesłanka wynikająca z art. 50 ust. 2 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami,
- przywoływania właściwych podstaw prawnych w decyzjach dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym,
- zamieszczania na stronie BIP gminy, z którą Powiat zawarł porozumienie i realizuje zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wszystkich informacji o których mowa w § 4 rozporządzenia o sposobie udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- zamieszczania w uchwale Zarządu Powiatu w sprawie wyboru organizacji pozarządowej prowadzącej punkt nieodpłatnej pomocy prawnej wysokości przyznanych środków publicznych.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie

14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*